

تعیین عوامل انگیزش درونی و بیرونی در ارتقاء آموزش بالینی از دیدگاه مدرسین مامائی و پرستاری دانشگاه

علوم پزشکی و آزاد اسلامی تبریز

جمیله ملکوتی، ریحانه ایوان بقاء

دانشکده پرستاری و مامائی تبریز

مقدمه: بی شک انگیزه ها بعنوان چارهای رفتاری در خدمات آموزشی و بالینی تعیین کننده هدف و آغاز گر فعالیت مدرسین آموزشی و بالینی می باشد. ایجاد انگیزش مثبت یکی از عوامل کلیدی در موفقیت شغلی محسوب می شود. عوامل انگیزشی در بر گیرنده مسائلی چون آزادی عمل، علاقه به حرفه، حقوق کاری، مدیریت مسئولین، برخورداری از امکانات، مناسب بودن محیط کار، شرایط و عملکرد سازمان می باشد. آموزش بالینی در رشته های علوم پزشکی اهمیت زیادی داشته لذا بایستی عوامل انگیزشی درونی و بیرونی در جهت ارتقا آموزش بالینی مشخص شوند. کسب مهارت نحوه آموزش بالینی بستگی زیادی به چگونگی آموزش مدرسین از لحاظ کمی و کیفی دارد. از آنجائیکه قرن ۲۱ قرن کیفیت آموزش و ارتقا ناگذاری گردیده لذا برای بررسی هر چه بهتر شیوه های ارتقا ضرورت احساس گردید تا این تحقیق انجام شود.

روش کار: پژوهش حاضر یک بررسی توصیفی بوده و هدف آن تعیین عوامل انگیزش درونی و بیرونی در ارتقاء آموزش بالینی از دیدگاه مدرسین مامائی و پرستاری می باشد. جامعه پژوهش ۵۰ نفر از مدرسین مامائی و پرستاری لیسانس و یا فوق لیسانس می باشند. نمونه گیری بروش اسان بوده و ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای مشتمل بر مشخصات فردی - اجتماعی و پیاپی های مربوط به عوامل انگیزشی درونی و بیرونی بود. برای آنالیز داده ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید.

نتایج: اکثریت واحدها در گروه سنی ۲۰-۳۰ سال، دارای تحصیلات در حد فوق لیسانس، متاهل، و کمتر از دو بچه داشتند. اکثرا مستخدم رسمی دولت دارای ۱۰-۲۰ سال سابقه کار و در بخش های بالینی مشغول بودند.

عوامل انگیزش درونی موثر از دیدگاه مدرسین مامائی به قرار زیر بودند: آزادی عمل، علاقه به حرفه مربیگری، ایجاد امکانات کاری در بالین و حمایت مسئولین از مربیان جهت اجرای اقدامات اصلاحی و تحولات برای ارتقاء خدمات آموزشی بالینی.

عوامل انگیزش بیرونی موثر از دیدگاه مدرسین مامائی به قرار زیر بودند: تناسب میزان عملکرد مدرسین با حقوق و دریافت گروه و پایه به موقع، چگونگی اداره و سرپرستی مسئولین (به صورت مشاوره ای، استبدادی و ...)، تناسب بودن محیط کار از نظر فیزیکی و روابط کاری خوب با همکاران و روسا و نهایتا برخورداری از امکانات رفاهی.

بحث: اکثریت واحدها عوامل انگیزشی درونی را بیش از عوامل بیرونی برای ایجاد کیفیت مراقبتی بهتر ماماها در حد زیاد موثر دانستند. طبق نظر آنها ایجاد محیط مناسب یا سبک مدیریتی روابط مدار، مشارکتی، گروههای حمایتی و بازخورد شفاهی مثبت از مهمترین عوامل انگیزش به شمار می رود. اکثریت واحدها از اینکه با مدرک فوق لیسانس مامائی امور مامائی و پرستاری را با وجود شکاف عمیق بین خود و متخصصین زنان انجام می دادند ولی از امکانات کافی بهره مند نبودند ناراضی بودند. بین مشخصات فردی - اجتماعی نمونه ها و عوامل انگیزش شغلی ارتباط معنی داری وجود نداشت. طبق نتایج این تحقیق پیشنهاد می گردد تا شکاف بین مدرسین و عوامل دست اندر کار تا حدود قابل قبولی از میان برداشته شود و زمینه را برای فعالیت هر چه بهتر مدرسین از نظر عوامل انگیزش درونی و بیرونی مساعد نمایند.

کلمات کلیدی: عوامل انگیزش درونی، عوامل انگیزش بیرونی، آموزش بالینی، ارتقاء